

CSOÓRI SÁNDOR

Az volt a legnehezebb

*Az volt a legnehezebb: a berendezett
sírboltból kiszökni,
a megszokott szék,
a megszokott ágy,
a megszokott szó országrészből
át a seholba —
jól körülszögecselve az ajtó
s a fásasztó csillagvilág is
szögekkel kivet
csizmatalp arcom előtt.*

*Az első tél még a sunyásoké:
ó, semmi, semmi, az égből
csak korom pilléz s a ropogó
bádogcsatornákon
szeszgőzös testek csavarodnak.*

*A második már a hallgatásé:
hó hull,
varasodó sebek hullnak
s bukósisakban jön el a tavasz.*

*

*Az volt a legnehezebb: a karácsonyi
kocsonyát lelökni —
a hús lágy földrengéseit
gyermeki szemek nézték,
fekete omlott feketére,
cserép cserépre
s vérző nagyujjam
harangzúgásra veszni indult.*

*

*Az volt a legnehezebb:
beleszeretni újra a romokba,*

élni az elhagyott nélkül elhagyottan
s mint fényképrabló
az előhívatlan fényképekkel
bújni ágyba:
egy kisfiú és gödröt az anyja mosolyába,
fölötte a Nap: madarak árvaháza.
Az volt a legnehezebb:
ámulni a csontig szaladó szikár
tűkön, a szőnyegek
férfiszakállát lesimító kézfejemen,
mintha a nők már soha többé,
mintha szemük és nedveik türelmetlensége
már soha többé.

*

Az volt a legnehezebb:
hátrálni magamhoz vissza,
és kezdeni újra a testből, ami nem test,
a szorongatott csírákból, ami nem csíra
s az egyszarvú gyönyör
alomszalmáján nem váltani meg senkit,
csak lélegezni.

Ugassatok és csípjetek

Szedelődzködjünk, vérünk elfolyt,
ami igaz volt: hasztalan volt,

ami élet volt s fájdalom volt,
az ég süket fülein átfolyt.

Selyemharisnyák többet értek,
ha megpörkölte őket az ének,

a kamillával leöntött dombok,
ha mögöttük egy konty leomlott.

Hozsánna, rózsák: ti nagyfejű
rendőrkutyák s hozsánna, tetűk!

harapjatok és csípjetek vadul,
majd nyögök én is halhatatlanul;

sírok, nyüszítetek, mint aki kihál
a szájba vert vihar zokszavaival.

Somvörös erdők utasnője

Ő volt?
Nem ő? a vércsikú sál
gazdája? a somvörös erdők utasnője?
Tálatva van az ősznek
több személyre s a párás
dombszéleken ottmaradt
ujjlenyomat
másé is lehet,
másé a kibillent cipősarok hege a
diófák alatt
s az Északnak röpkülő sötét
szempillák
fönt,
fönt magasan.

A mohába fulladt köhögés is mintha másé volna,
másé a völgyet elzáró könyök
szigorú háromszöge —

A testet átfújó szélben
nekem ő jelenik meg mégis,
ő jelenik meg
és ő fogyatkozik,
a fának támasztott bőröndökben is
az ő ruhái,
a térd,
a has,
a
szétválasztott lábak
távolodásában is az ő neszezése.

Hazugságaimnak táplálékot
télire ő gyűjt,
jövő-menő, osonó lidérc,
nőnemű,
tűznemű,
viznemű,
egy folyó elfektetett furulyáján
játszik nekem.

Anyám anyja

*Anyám anyja, Gémesi Éva,
te kútnevű,
te vízzel összejátszó nevű asszonyalma,
húztalak behavazott kocsin a háborúban,
húztalak púpos kordén a háborúban,
húztalak halálosan,
hová? hová? magam se tudtam: hová: —
A kihülő
répaföldekről tankok
lestek az útra
s égtek a fapajták, mint a te legbelsőbb sebeid —
bakancsos lovad voltam,
hóba merülő öszvéred voltam,
láz szivacsával fölítatott
asszonyvilág —
Meghalsz, meghalsz, suttozták
hátad mögött a
pokrócos menekülők
s torod se lesz,
harang se szól majd
és meg se mosdatnak utoljára,*

*de én csak nevettem rád,
de én csak nyerítettem neked a rúdnál
s a repülőroncsból színes drótokat
téptem ki új istrágnak
s Pákozd és Baracska között már megrágtam
neked a levegőt is,
téli szilváid ízét éreztem benne,
aszalt körtéid ízét éreztem benne,
a homlokodon lecsurgó fájdalmas mézet éreztem benne.*

Szövegek hat napra

(Részlet)

HÉTFŐ

Adjisten, atyámfiai! Mi hír? Mi hír?
Azt mondják: férgesedik az ég közepe
mifelénk is. Azt mondják: lány rothadásfoltok
a magház körül és Braziliában már lángszórával
irtják a pókokat. Undorítóak is, annyi szent!
Azokkal az irgalmatlanul
drótszerű végtagjaikkal olyanok,
mintha négykézláb mászó hadirokkantak
lepnék el a Földet. Mélyen hintózó hasukból
álmosan csurog a méreg fűre, gombára,
virágra. Csuda világ, én mondom, csuda, csuda.
Maholnap visszatérnek a lélekvándorlásban
elfajzott bölénycsordák is, féregálarcban,
féregpatákkal, a nyirokér bozótosába
visszatérnek s az ember szívét
fölköklelik. Maholnap megszólal
a só, makog, csipog, tiltakozik, hogy
levesbe soha többé! Hogy májas hurkába
soha többé! Hogy a megfőtt kakastaréjéről
vissza inkább a tengerbe, a gyanútlan
hegyi folyókba, mert elege volt a
rabszolgaságból, az összecsipentett ujjak
tomp gögjéből, elege, elege — lebegni,
úszni, ödöngeni akar, szeretkezni a korommal,
fehér a feketével s a víz törékeny ablakán át
nézni, hogy a pápát is megköhögtető
porháború,
icödháború,
füstháború az Örök Városokat hogyan fojtogatja,
nézni a testvéri anyag bűncselekményeit
kajánul, a daráló, lusta pókszájakat,
mert a bűnt csak a bűnös érti igazán.
Édes malachús harangszóra áldás — mondják
az álmoskönyvek fejkendős bölcsei
és elhallgatnak . . . Émelygő arcunk
férfikora ugyan mire? Ágyunk tetűcsipésű
démonai, mire? A vakondtúrásba szúrt
zászlók súlytalan ünnepélye, a bevérző fül
rejtekhelyei s a küszöbön kívül felejtett
láb mindenesti torzója, mire?